

Finanssiala ry

Lausuntopyyntö raportoitavia rajat ylittäviä järjestelyjä verotuksen alalla koskevan lainsäädännön mukaisen raportoinnin kokemuksista

Kokemuksia rajat ylittävien verojärjestelyjen raportoinnista

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa koskien Finanssiala ry:n (FA) jäsenistön kokemuksia raportoitavia rajat ylittäviä verojärjestelyjä koskevan sääntelyn noudattamisesta. Jäljempänä esitämme vastauksia VM:n kysymyksiin tätä sääntelyä koskien.

1 Vastaavatko jäsentenne Verohallinnolle raportoitujen järjestelyjen määrä ja luonne arvioita lainvalmisteluvaiheessa? Onko raportointivelvollisuudella ollut saamienne kokemusten perusteella vaikutusta jäsentenne asiakastoimeksiantoihin?

Ensisijaisesti FA toteaa, että on haastavaa peilata lainsäädännön valmisteluvaiheen mukaisia arvioita raportointivelvoitteiden laajuudesta siihen, mikä raportoinnin lopputulema oli. Asiassa käytiin sekä lainsäädännön valmistelun että Verohallinnon ohjeistuksen laadinnan yhteydessä laajaa keskustelua finanssialan sekä viranomaisten kanssa siitä, kuinka raportoinnista tulisi tarkoituksenmukaista. Direktiivi itsessään mahdollisesti hyvinkin monenlaisia tulkintoja ja lopputuloksia raportointivelvoitteiden laajuuden suhteen. Koska tosiasiallisesti velvoitteiden sisältö määräytyi vielä pitkälti myös Verohallinnon ohjeistuksen / tulkintojen nojalla, täten tilanne oli auki aidosti lainsäädännön valmistelun aikaan.

FA:n näkemys on, että keskustelut, joita käytiin VM:n sekä Verohallinnon kanssa olivat hyödyllisiä kaikkien osapuolten kannalta ja näin raportoinnista saatiin tarkoituksenmukaista niin finanssialan kuin viranomaistenkin näkökulmasta.

FA:n saamien vastausten perusteella raportointivelvoitteella ei ole ollut vaikutusta finanssialan yritysten asiakastoimeksiantoihin tai käytännössä muutenkaan suomalaisen finanssialan toimintamalleihin (pois lukien raportointivelvoitteista aiheutuva lisätyö, ks. kysymys 2). Tämä on toki luonnollista, koska alan toiminta ei ole ollut sääntelyn varsinainen kohde.

2 Onko raportointivelvollisuudesta ja raportoinnista aiheutunut lisätyötä tai kustannuksia jäsenillenne ja jäsentenne asiakkaille? Vastaavatko ne arvioita lainvalmisteluvaiheessa?

Raportointivelvollisuudesta on aiheutunut lisätyötä ja kustannuksia erityisesti asiaan perehtymisen ja kouluttamisen muodossa. Velvoite on vaatinut kuitenkin kattavaa prosessien ja palveluiden läpikäyntiä. Asiassa on käytetty sekä sisäisiä että ulkoisia resursseja.

Esimerkiksi toimijat, jotka tekevät kansainvälisiä sijoituksia voivat joutua arvioimaan raportointivelvoitteiden olemassaoloa säännöllisesti osana toimintaansa.

On huomattava, että isossa kuvassa jatkuvaan toimintaan vaikutukset ovat olleet pieniä, sillä raportointivelvoite on toteutunut tarkoituksenmukaisesti, eikä lainsäädännön puitteissa juurikaan jouduta raportoimaan. Tämä on toki myös luonnollista, koska alan tarjoamat rahoitus- ja vakuutuspalvelut eivät ole sääntelyn varsinainen kohde (vaan varsinainen kohde ovat veropalvelut).

FA ei ole esittänyt täsmällisiä arvioita valmisteluvaiheen aikana kustannuksista. Kustannusten osalta FA viittasi myös siihen, että Suomen osalta poikkeukset direktiivin suhteen voivat aiheuttaa maakohtaisia lisäkustannuksia, kun järjestelmäratkaisut jouduttaisiin tällöin räätälöimään maakohtaisesti. Kyse on kuitenkin raportoinnista, jota on tarkoitettu tehtäväksi useampaan EU-maahan samoilla periaatteilla ja esimerkiksi kansainvälisissä konserneissa raportoinnin tekninen toteutus eri valtioihin on sama. Tällaisia lisäkustannuksia tai työtä ei kuitenkaan sääntelyn käyttöönoton yhteydessä tullut, sillä sääntely noudatti direktiiviä.

Hallinnollisen työmäärän osalta esitimme, että hallinnollinen työmäärä voisi nousta kohtuuttomaksi, mikäli esimerkiksi vakiomuotoisten asiakirjojen osalta edellytettäisiin laajamittaista raportointia. Työmäärän arvioinnissa asteikon koko skaala oli siis käytössä: Tosiasiallisesti raportointivelvoitteiden laajuuden määrittäminen vaati myös keskusteluja Verohallinnon kanssa.

Asiassa on myös kuvaavaa, että FA:lle tuotiin kuitenkin myös esiin, että velvoitteiden piirissä on raportoitu myös tarpeettomasti joitakin asioita: Näistä Verohallinto on myöhemmin huomauttanut, ettei raportointia tarvita.

3 Onko raportoitavista järjestelyistä verotuksen alalla annetun lain (1559/2019) 6 §:n vapautuksella tiedonantovelvollisuudesta ollut käsityksenne mukaan vaikutusta jäsen- tenne asiakkaiden käyttäytymiseen ja kilpailuneutraliteettiin?

Lain 6 §:n mukainen vapautus koskee asianajajia, luvan saaneita oikeudenkäyntiavustajia sekä julkisia oikeusavustajia. Lähtökohtaisesti alan yritykset eivät kilpaile näiden toimijoiden kanssa asiakkaista missään määrin, eikä näin ollen vaikutusta FA:n jäsen-
yritysten asiakkaiden käyttäytymiseen ole ollut.

4 Minkä verran arvioitte raportoitavien järjestelyjen määrän lisääntyvän, jos myös kansalliset järjestelyt tulisivat raportoinnin piiriin?

Ensisijaisesti on huomattava, että asiassa ei nähdä, että tässä tulisi juurikaan raportoitavaa finanssialan toimijoiden osalta. Tästä herää taas kysymys, olisiko tällaisten kansallisten järjestelyjen raportointi siis tarpeellista? Viranomaisten tiedonsaantioikeudet ovat kuitenkin laajoja, verotarkastuksia voidaan suorittaa ja kotimaiset tahot ovat veroilmoitusvelvoitteiden piirissä – lähtökohtaisesti tiedonsaantimahdollisuudet kotimaassa ovat huomattavan paljon paremmat kuin kansainvälisissä järjestelyissä.

Ylipäätään, mikäli tällainen kansallinen velvoite tulisi, olisiko aidosti tarkoituksenmukaista ulottaa se myös koskemaan finanssialan toimijoita? Edellä kuvatusti alan toiminta ei ole ollut rajat ylittävien raportointivelvoitteiden pääasiallinen kohde ja nykyiselläänkin raportoitavaa on vain hyvin vähän.

Kansallisten järjestelyjen raportointi aiheuttaa joka tapauksessa sen, että toiminta olisi käytävä uudelleen läpi erilaisten raportointivelvoitteiden ja kohteiden näkökulmasta,

henkilöstöä tulisi kouluttaa ja palveluita luultavasti tulisi ostaa tällaisen toteuttamiseksi. Mikäli raportointijärjestelmää ja menettelyjä pitäisi muokata Suomea varten, aiheuttaisi tämä pelkästään Suomea koskevia ylimääräisiä kustannuksia tai sitten manuaalista lisätyötä. FA myös huomauttaa, että edellä kuvatusti kyse on direktiiviin perustuvasta sääntelystä, jonka osalta erityisesti kansainväliset konsernit voivat joutua raportoimaan useampaan valtioon samoista asioista. Tällöin raportointi on voitu toteuttaa eri valtioihin samanlaisella järjestelmällä.

Kun raportoitavaa ei uskota juurikaan olevan, ja hyöty Verohallinnolle jäisi kyseenalaiseksi, tulisi direktiiviin nähden kansallisista lisävelvoitteista pidättäytyä.

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs